

Pilotni projekt Krka je potrdil, da med prebivalci določenega lokalnega območja obstaja velik interes za reševanje problematike upravljanja z vodami. To je potrdila tudi udeležba deležnikov na delavnicah, ki so vedno podajali konstruktivne in koristne predloge, še posebej pri skupinskem delu. Prebivalci porečja so se odlično odzvali tudi na naše povabilo za sodelovanje v raziskavi o kakovosti podzemnih voda. S tem smo dokazali, da je proces aktivnega sodelovanja deležnikov, ki ga predvidevata Okvirna evropska vodna direktiva in Zakon o vodah, mogoče izvesti, da je učinkovit in da na tak način krepimo skupno razumevanje problemov in rešitev na področju upravljanja z vodami.

Vsekakor se je potrebno zavedati, da je 1. faza Pilotnega projekta Krka samo majhen del velikega mozaika. Z njim seveda nismo mogli rešiti vseh težav na porečju Krke, vključno s tistimi, ki se nanašajo na oskrbo s pitno vodo in čiščenjem ter odvajanjem odpadnih voda. Ključni namen 1. faze Pilotnega projekta Krka je bil, da smo preverili metode in orodja, predvidene za pripravo načrtov upravljanja z vodami. V tem pogledu je bil projekt uspešen. Ugotovitve in rezultati projekta so omogočili, da smo pripravili strateške usmeritve za upravljanje z vodami na porečju Krke. Zagotovo pa je bilo pri tem izjemno pomembno prav sodelovanje strokovnjakov z lokalnega območja in vseh deležnikov, ki ste bili vključeni v projekt.

Konzorij izvajalcev Pilotnega projekta Krka

Pomen in vloga Pilotnega projekta Krka

Ministrstvo za okolje in prostor se je odločilo za izvajanje Pilotnega projekta Krka na podlagi sklopa aktivnosti, ki so potekale v okviru Skupne strategije za izvajanje vodne direktive v Evropski uniji. Mednje je spadala tudi vrsta pilotnih projektov, namenjenih testiranju metod za izvajanje zahtev vodne direktive ali pripravi načrtov upravljanja z vodami na testnih povodjih. S temi aktivnostmi so države Evropske unije preizkušale posamezna strokovna navodila, pripravljena v okviru Skupne strategije za izvajanje vodne direktive, hkrati pa krepile institucionalno usposobljenost za pripravo načrtov upravljanja z vodami na podlagi določil vodne direktive. Slovenija se je evropskemu procesu pridružila relativno pozno, vendar kot edina država, ki je pilotni projekt izvajala z evropskimi sredstvi iz sklada ISPA.

S Pilotnim projektom Krka smo skušali predvsem preveriti, ali imamo v Sloveniji ustrezne pravne rešitve za izvajanje evropske zakonodaje za vode, posledično pa tudi, ali smo ustrezno organizirani in strokovno usposobljeni. Poseben poudarek Pilotnega projekta Krka je bil namenjen testiranju ekonomskih instrumentov in procesu sodelovanja javnosti kot dvema področjema, s katerima pri upravljanju z vodami doslej nismo imeli posebnih strokovnih in izvajalskih izkušenj.

Pilotni projekt Krka je zato pripomogel k jasnejšemu razumevanju omenjenih področij, izvajanje projekta pa je pokazalo tudi na dodatne kritične vsebine (npr. vrzeli na področju monitoringa rib, potrebe po razvoju metod in modelov za ocenjevanje vplivov iz točkovnih ali razpršenih virov onesnaževanja, potrebe po razvoju metod in modelov za ocenjevanje učinkovitosti programov ukrepov), ki jih je potrebno izboljšati, in pomankljivosti, ki jih je potrebno odpraviti pri izvajanju celotne evropske zakonodaje na področju upravljanja z vodami.

mag. Nataša Vodopivec, Ministrstvo za okolje in prostor

Priprava načrtov upravljanja z vodami v Sloveniji

Izkušnje, ki smo jih v Sloveniji pridobili pri izvajanju Pilotnega projekta Krka, so pomembna izkušnja za proces upravljanja z vodami v Sloveniji. Pri tem so načrti upravljanja načrtovalski dokument celovitega pristopa v upravljanju s celotnim sistemom površinskih in podzemnih voda, ki varstvo, urejanje in rabo vode obravnavajo v odvisnosti drug od drugega. Zato lahko načrte upravljanja z vodami razumemo tudi kot dokumente, ki podajajo celovito vizijo razvoja upravljanja z vodami.

Vizijo pa je mogoče določiti šele po tem, ko ugotovimo, kakšno je obstoječe stanje voda, kateri so glavni problemi (pomembne zadeve upravljanja z vodami), s katerimi ukrepi bi bilo mogoče stanje izboljšati in kako zagotoviti,

da se seznam obstoječih problemov ne bo podaljševal. To so osnovne vsebine načrtovalskega procesa, ki so jim tudi strokovnjaki Pilotnega projekta Krka namenili veliko pozornosti med aktivnostmi posvetovanja z deležniki.

Skladno z evropsko vodno direktivo in Zakonom o vodah bomo v Sloveniji do leta 2009 pripravili dva načrta upravljanja z vodami: za vodno območje Donave, ki obsega porečja Mure, Drave in Save, in za vodno območje Jadranskega morja, ki obsega povodje Soče in povodje jadranskih rek z morjem. Območja, na katerih bomo začeli postopno pripravo načrtov, so: porečje Mure, porečje Drave, porečje Savinje, porečje zgornje Save, porečje srednje Save, porečje spodnje Save, povodje Soče in povodje Jadranskih rek z morjem. Tako na primer porečje Krke spada na območje spodnje Save.

Prve aktivnosti za pripravo načrtov upravljanja z vodami na državni ravni smo v Sloveniji že začeli takoj po uveljavitvi Zakona o vodah, ko smo določili vodna območja, pristojne uprave za pripravo načrtov in institucionalni okvir za državna in meddržavna usklajevanja. Temu je sledil opis značilnosti vodnih območij, prvi pregled vplivov človekovega delovanja na stanje vode in ekonomske analize. V preteklem letu pa smo vzpostavili mrežo in program monitoringa površinskih in podzemnih voda ter zavarovanih območij.

Za pripravo načrtov upravljanja z vodami na državni ravni je v Sloveniji pristojen Inštitut za vode Republike Slovenije, skupaj z Geološkim zavodom RS ter Morsko biološko postajo. V postopku priprave načrtov bodo sodelovali tudi strokovnjaki iz inštitucij s sorodnih področij in tudi drugih sektorjev, kot so energetika, kmetijstvo, zaščita pred naravnimi nesrečami, zdravstvo itd. Podobno kot pri Pilotnem projektu Krka bo del priprave načrtov namenjen tudi obveščanju in vključevanju deležnikov, zato se bodo ustrezno prilagojene aktivnosti izvajale tudi na državni ravni.

Deležniki bodo imeli največjo vlogo pri določanju pomembnih zadev upravljanja voda ter pri določanju ekonomsko sprejemljivih programov ukrepov. Sodelovanje z deležniki bo potekalo v okviru organiziranih skupin deležnikov za dve vodni območji, ki jih bodo sestavljali predstavniki porečij in povodij posameznega območja.

Priprava načrtov upravljanja voda je izjemno zahteven proces, ki v vseh državah članicah Evropske unije zahteva celovit pristop pri načrtovanju vsebin za doseganje skupnih okoljskih ciljev. Pilotni projekt Krka je pokazal, da je sicer celovito in javnosti odprto načrtovanje zahtevno, a da ga je mogoče izvesti tudi v Sloveniji, pri čemer bo pomembno sodelovanje številnih institucij, organizacij in strokovnjakov, še posebej pa strokovnjakov in prebivalcev z lokalnih območij, saj je njihovo znanje in poznavanje območja izjemno pomembno za mnoge vsebine načrtov upravljanja z vodami.

Do leta 2009 bo torej v Republiki Sloveniji po opisanem postopku potekala priprava prvih dveh načrtov upravljanja z vodami. Da bi čim bolj in v čim večji meri zagotovili doseganje zastavljenih ciljev, bo potrebno načrte obnoviti vsakih 6 let. Izpolnjeni okoljski cilji pa ne bodo prispevali le k večji kakovosti naravnega okolja, temveč tudi h kakovosti bivanja in vsakdanjega življenja nasploh.

*dr. Aleš Bizjak, Inštitut za vode RS,
vodja načrtovanja upravljanja z vodami v Sloveniji*

Kopanje v reki Krki, junij 2006

**Želimo vam veliko uspehov in zadovoljstva
v letu 2007.**

ECORYS
Research and Consulting

hidroinženiring d.o.o.

Tehnična pomoč pri pripravi načrta
upravljanja voda v porečju Krke

2003/SI/16/P/PA/004

ČISTA KRKA

Zaključek 1. faze Pilotnega projekta Krka

Spoštovani,

pred vami je zadnja številka Čiste Krke, ki smo jo zasnovali kot enega izmed osrednjih aktivnosti obveščanja deležnikov v okviru Pilotnega projekta Krka. Z njo zaokrožamo zaključek 1. faze projekta, v kateri smo izvedli sklop nalog, ki smo jih zaključili s tehničnimi poročili.

Junija smo organizirali četrto, zadnjo delavnico z deležniki, s katero smo vstopili v zaključni del projekta. Na zadnji delavnici smo namreč udeležencem predstavili osrednji dokument 1. faze projekta, to je Zasnovano načrta upravljanja z vodami na porečju Krke, na katerega so udeleženci podali vrsto koristnih pripomb in predlogov. Na osnovi pripomb smo dopolnili dokumente in poročila projekta. Veseli smo bili končne ocene udeležencev, ki je pokazala splošno zadovoljstvo z vsebinsko in organizacijsko izvedbo delavnic. Še posebej pa smo ponosni, da smo v okviru Pilotnega projekta Krka ustanovili Parlament mladih reke Krke. Dijaki šestih srednjih šol so dokazali, da jih zanimajo obravnavane vsebine in da želijo sodelovati pri reševanju problematike voda. Z namenom, da bi mladi lahko nadaljevali z zastavljenim delom in krepili odgovoren odnos do voda med svojimi vrstniki in nasploh v lokalni skupnosti, upamo, da bodo pridobili širšo podporo posameznikov in organizacij za njihove nadaljnje načrte.

V zadnji številki Čiste Krke smo pripravili opis najbolj pomembnih aktivnosti, ki so potekale v drugi polovi projekta, in osvetlili zanimive vsebine. Ministrstvo za okolje in prostor je pripravilo kratek komentar, opozoriti pa želimo še na zadnji prispevek. V njem je kratek opis priprave Načrtov upravljanja z vodami, ki bo potekal v Sloveniji v prihodnjih letih.

Ob zaključku 1. faze Pilotnega projekta Krka se zahvaljujemo vsem, ki ste kakorkoli prispevali k temu, da smo naloge projekta izvedli po zastavljenih načrtih. Za vaše sodelovanje se vam iskreno zahvaljujemo!

